

אסירי: כי שגויק

U

162

דברים, שפטים יח, 11-14

the Lord thy God } יהוה אלהיך מוריש
is driving them } אותם
out }

from before thee. } מפניך:

13. Thou shalt be } 13 תמים תהיה
whole-hearted }

with the Lord thy } עם יהוה אלהיך:
God. } חמישי

13. Thou shalt be } 13 תמים תהיה עם
whole-hearted } ה' אלהיך.
with the Lord thy }
God }

Walk with Him in } התהלך עמו
whole-heartedness } בתמימות,

and depend upon } ותצפה לו,
Him }

and do not seek into } ולא תחקור אחר
the future; } העתידות,

but whatever befalls } אלא כל מה שיבא
you, } עליך

accept it with whole- } קבל בתמימות
heartedness, }

and then you will be } ואז תהיה עמו
with Him and His } ולחלקו:
portion. }

לקוטי מוהר"ן

ק"ש. מורנו ורבונו הרב רבי נחמן זכר צדיק וקדוש לברכה,
מקהלת ברסלב. בהרב הוהתיק וחסיד מו"ה שמחה זצ"ל. בן

3

תנינא

מז ז יח יט

ליקוטי

יט: עקר התכלית והשלמות הוא רק לעבד השם בתמימות
גמור, בלי שום חכמות קלל. כי יש מחקרים שאומרים,
שעקר התכלית והעולם הבא הוא רק לדעת כל דבר כמות
שהוא, כגון לידע הפוכב כמו שהוא, לידע מהותו ומפני מה
עומד במקום שהוא.

A. Gottsneider

לו א מחשבת: ועשה בצלאל ואהליאב וכל
 איש חכם לב אשר נתן יהוה חכמה ותבונה
 בהמה לדעת לעשת את כל מלאכת
 עבדת הקדש לכל אשר צנה יהוה:

Sichus HatZan

100

(2)

אמר: שהוא חכמה ומלאכה גדולה להיות כמו בהמה וזה בחינת (שמות לו א): "כל אשר נתן ה' חכמה בהמה" הינו שהוא חכמה לעשות עצמו כבהמה [וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (חלין ה): על פסוק (תהלים לו ז) "אדם ובהמה תאשיע ה'" אלו בני אדם שגרומים בדעת ומשימין עצמן כבהמה וכמו שאמר אסף (תהלים עג כב): "ואני לבער ולא אדע בהמות הייתי עמך" ועין במקום אחר מזה:

(3)

תמים תהיה עם ה' אלהיך... התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות (רש"י). בעל חידושי הרי"ם אמר לפני הרבי ר' בונם את המשל הזה על חוקרים ובלתי תמימים: משל לשר אחד שהיה לו סוס יקר מאד והוא שמר אותו מכל משמר. יום אחד רכב עליו לעיר אחרת, הכניסו לאורוה ועל פתח האורוה העמיד שומר שישמור עליו שלא יגנבוהו. וכדי שהשומר לא יירדם, יעץ לו השר שיתעמק במחשבות שונות. באישון לילה קם השר ויצא אל השומר. מצאו מתעמק במחשבותיו. — על מה אתה חושב? — שאלהו השר. — אני מתעמק בשאלה, כשתוחבים מסמר בקיר, היכן נעלם העץ שהיה מקודם במקום המסמר? — יפה מאד — אמר השר — היטבת לחקור. עברו כמה שעות ושוב יצא השר אל השומר. — על מה אתה חושב עכשיו? — אני חושב כשאוכלים את הכעד להיכן נעלם החור? — נפלא, אמר לו השר וחזר לישון. בעלות השחר מצא השר שוב את השומר טרוד במחשבותיו. — על מה אתה חושב עכשיו? — שאלהו השר. — אני חושב, איך אפשר הדבר שהאורוה סגורה, ואני יושב על יד הפתח תפוש במחשבותי, והסוס נעלם?
 הנמשל: כשאדם עסוק בחקירותיו התפלות, בא היצר הרע וגונב ממנו את שכלו הישר. המעיין הנצחי

4)

(בראשית י"א) התהלך לפני ויהיה תמים.

(Bereishis 17:1) walk before me, and be *tamim*.

5)

Rashi interprets "*his'haleich lefanai*" and "*beyeih samim*" as two distinct directives:

"התהלך לפני" - כתרגומו: "פלח קדמי", הידבק בעבודתי.
 "ויהיה תמים" - אף זה ציווי אחר ציווי: היה שלם בכל נסיונותי.
 "*his'haleich lefanai*" - as the *Targum* interprets it: "serve me,"
 cling to my worship.
 "*vehyeih samim*" - this, too, is a command, pursuant to a [previous] command: be wholehearted throughout all the tests which I will give you.

מוהר"ן

קנה עציבות

(1)

הוא מדה רעה מאד. ומה שהאדם אינו נוסע להצדיק, הוא מחמת עציבות ועצלות, וכן מה שאינו מתפלל בראוי, הוא מחמת עציבות ועצלות, הינו מחמת חסרון אמונה, כי בודאי אם היה לו אמונה שלמה, והיה מאמין שהשם יתברך עומד עליו ושומע כל דבור ודבור שיוצא מפיו, ומאזין לקול תפלתו, ובודאי היה לא היה לו שום עציבות ועצלות וכבודות בתפלתו, ובודאי היה מתפלל בראוי. אך עקר בלבול התפלה הוא בא מחמת חסרון אמונה, ועל כן נופל עליו עצלות ועציבות ומבלבל את תפלתו. כי עקר העציבות והעצלות הוא מחמת חסרון אמונה. כמו למשל, בשמניחין חטה בארץ טובה, אזי הוא גדל וצומח יפה, ואינו מויק לו שום רוח ולא זיקים ורעמים, וזה מחמת שיש בח הצומח ובה הגודל, על כן אינו מויק לו שום דבר. אבל פשוטנים החטה בארץ שאינה טובה לזריעה, אזי הוא נרקב בארץ, מחמת שאין לו בח הצומח ובה הגודל. ואמונה היא בחינת כח הגודל ובה הצומח, כמו שכתוב (אסתר א): ויהי אומן את הרסה - לשון גדול, וכמו שאמרנו רבותינו וכוונם לברכה (שבת לא): אמונה - זה סדר ורעים. ועל כן בשיש לו אמונה, שהיא בחינת כח הגודל ובה הצומח, אזי אין מויק לו שום דבר, ואינו ירא משום אדם ושום דבר, ומתפלל בחיות בראוי, ונוסע להצדיק, כי אינו מתירא ומתפחד משום ענין שבעולם. אבל בשיש חסרון באמונה, אזי אין לו כח הגודל ובה הצומח, ואזי הוא נרקב

כספה כמו החטה תול, ומלכין ויש לו עציבות ועצלות וכבודות, והוא נרקב במש:

(2)

וזה בחינת ארד אפים, הינו מה שאינו ירא משום דבר ואינו משיגים על שום בטול ובלבול בעבודתו, רק עושה את שיהי, זה בחינת ארד אפים, שאין שום דבר יכול לבלבל אותו, כי לא אכפת לה שום דבר, רק עושה את שלו בעבודתו את השם יתברך. כי ארד אפים הוא תלוי בבחינת אמונה, כי כל זמן שיש עבודה וזרה בעולם, חרוץ אף בעולם (ספרי פי ראה), אבל על ידי אמונה, שהוא הפך עבודה זרה, נתבטל החרון אף, וזכין לאריכת אפים, שהוא הפך החרון אף, הינו שזוכה על ידי אמונה לאריכת אפים, שיאריך אפו על כל דבר בלבול ופגועה שעובר עליו בתפלתו ועבודתו, שיקבל הכל, ולא יתעצב ולא יתעצל על ידי זה כלל, רק יעצר רוחו ולא יכפת לה כלל, ויעשה את שלו בעבודתו, ויעבר על הכל, ולא יחוש על כל הבלבולים והמניעות כלל, שכל זה הוא בחינת ארד אפים, שזוכין על ידי אמונה, שהוא בחינת כח הגודל ובה הצומח, כי על ידי זה הוא גדל וצומח ומצליח בעבודתו, כי לא יוכל לבלבלו שום מונע להפילו בעציבות ועצלות, חס ושלום, ולמנוע על ידי זה, חס ושלום, רק יעשה את שלו בזריזות ושמחה, ולא יסתפל על כל הבלבולים כלל, שכל זה הוא בחינת ארד אפים, בחינת אמונה, בחינת כח הגודל ובה הצומח, כנ"ל:

(3)

ידע, שארד אפים תלוי בארץ ישראל, כי שם זוכים לבחינת ארד אפים. כי ארץ ישראל הוא בחינת אמונה, כמו שכתוב (תהלים לו): שכן ארץ ורעה אמונה. וכמו שאמרנו חז"ל (כחובות כ): כל הדר בארץ ישראל, דומה כמי שיש לו אלוק. נמצא, שארץ ישראל הוא בחינת אמונה, ועל ידי אמונה זוכין לבחינת אריכת אפים כנ"ל, דהינו שלא יוכל לבלבלו שום מונע ובלבול מעבודתו כנ"ל. נמצא, שעקר עבודת איש הישראלי זוכין על ידי ארץ ישראל, שהוא בחינת אמונה, בחינת אריכת אפים, בחינת כח הגודל ובה הצומח, שעל ידי זה זוכין להתחזק בעבודתו, ולכלי להסתפל על שום מונע ומעכב ומבלבל, שאי אפשר לזכות לעבודת השם באמת כפי אדם על ידי זה וכן. ועקר גדל ההשתוקקות וההתלהבות של משה רבנו, עליו השלום, שהיה מתלהב לארץ ישראל כל כך, היה רק בשביל מדה זאת של אריכת אפים, מחמת שראה ששם בארץ ישראל זוכין לבחינת ארד אפים כנ"ל. וזה שאמרנו רבותינו ז"ל (סנהדרין קיא): וימחר משה ויקד ארצה וישתחו. מה ראה, ארד אפים ראה. הינו כנ"ל, כי מחמת שראה בחינת ארד אפים, שהוא תלוי בארץ ישראל כנ"ל, על כן ויקד ארצה, שהיה לבו בוער לארץ ישראל כדי לזכות לארד אפים כנ"ל. וזה שאמרנו שם: וחד אמר: אמת ראה. מר אמר חדא ומר אמר חדא, ולא פליגי. כי ארץ ישראל הוא בחינת אמת, כמבאר במקום אחר^(א). ומסיק שם בגמרא: שמע מנה ארד אפים ראה, כי עקר הוא בחינת אריכת אפים כנ"ל. וצריך כל אדם לבקש מהשם יתברך, שיהיה לו כסופין ונענועים לארץ ישראל, וגם שיהיה נענועים

(4)

לכל הצדיקים לארץ ישראל, והוא כגוף להפעם ולעצבות, כי כל הצדיקים באלו עובד עבדים ומה יא, אבל ארץ ישראל הוא בחינת אמונה, בחינת ארד אפים, הפך הכעס. וזה שקדם לדעת השבט, שהוא אמונת היחוד, אנו מבקשים: והוא יוליכנו קוממיות לארצנו, הינו שאנו מבקשים ומתגעגעים לארץ ישראל, ועל ידי זה זוכים לאמונה, הינו קריאת שמע) שהוא אמונה: